

MIRA a.d. za proizvodnju
keksa i srodnih proizvoda
članica Kraš grupe

***GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2019.GODINU***

U Prijedoru, februar 2020. godine

Sadržaj

MIRA DANAS	3
OSNOVNI PODACI	4
AKCIJE.....	5
UPRAVA DRUŠTVA	6
Članovi Upravnog odbora.....	6
OSNOVNI PODACI I POKAZATELJI O POSLOVANJU	7
ZNAČAJNI DOGAĐAJI U 2019. GODINI	7
PRODAJA	8
Prodaja po tržištima – vrijednost u KM.....	10
PROIZVODNJA.....	11
Proizvodnja po grupama proizvoda	12
POVEZANA LICA	13
ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ.....	14
INVESTICIONE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI	15
UPRAVLJANJE KVALITETOM.....	15
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	16
UPRAVLJANJE OTPADOM	17
Zbrinjavanje komunalnog otpada	17
Zbrinjavanje otpadnog papira i kartona	17
Zbrinjavanje opasnog otpada	18
POTROŠNJA ENERGENATA.....	18
Plin.....	18
Električna energija	19
Voda.....	19
ZAPOSLENOST	20
UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA	21
Tržišni rizik.....	21
Rizik likvidnosti.....	21
Kreditni rizik.....	21
Fer vrijednost.....	22
Poreski rizici	22
PREDVIĐANJA I PLANOVI.....	23

MIRA DANAS

MIRA je akcionarsko društvo koje se bavi proizvodnjom keksa i srodnih proizvoda (čajnih peciva, punjenih čajnih peciva i vafl-proizvoda). U sastavu je društva Kraš d.d. Zagreb kao članica Kraš grupe.

Proizvodnja keksa u Prijedoru datira još od 1928. godine kada je Vid Četić sa svojom porodicom pokrenulo manufakturnu izradu keksa i medenjaka. Kao društveno preduzeće MIRA posluje od 1946. godine, od 1948. godine posluje pod imenom "Mira Cikota" Prijedor kao samostalni privredni subject.. Tokom 1967. godine izvršeno je udruživanje i "Mira Cikota" ulazi u satav „Josip Kraš“-a Zagreb. Na osnovu toga, tokom 1991. godine registrovano je društvo „Kraš – Mira Cikota“, Prijedor dok je 1992. godine promijenjen naziv u MIRA d.o.o., Prijedor. U skladu s propisima Republike Srpske, u 1995. godini, Društvo je postalo osnovno državno preduzeće.

Direkcija za privatizaciju Republike Srpske, Rješenjem broj 01-109-4/99 od 30. oktobra 2001. godine, odobrila je program privatizacije i donijela odluku da se privatizacija državnog kapitala u ukupnom iznosu od 18.473.634 KM obavi vaučer ponudom (55% državnog kapitala) u korist KRAŠ d.d., Zagreb i metodom tendera (30% državnog kapitala). Na osnovu istog rješenja, u postupku privatizacije, 10% vrijednosti akcija državnog kapitala prenijeto je na Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske i 5% na Fond za restituciju Republike Srpske. Većinski vlasnik Društva je Kraš d.d. Zagreb koji posjeduje 76,09 % akcija.

Integracijom MIRE u poslovni sistem Kraša ostvarene su brojne pretpostavke za uspješnije poslovanje, kao što su: implementiranje informatičkog sistema komplementarnog Krašu; značajniji investicioni radovi u proizvodnji, skladištu i fabričkom krugu; umnožavanje aktivnosti značajnih za vizuelni identitet, itd. Kao rezultat uspješne integracije u poslovni sistem Kraša, Mira je uspostavila i potvrdila sistem upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001, IFS, Halal.

Usklađujući se sa Zakonom o privrednim društvima 2016. godine Društvo mijenja naziv u MIRA a.d. za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica Kraš grupe.

MIRA je danas jedan od vodećih proizvođača konditorskih proizvoda u Bosni i Hercegovini. MIRA je proizvela 5.734,97 tona keksa i vafla te 29,7 % svojih proizvoda plasira na domaće tržište, a 70,3 % izvozi, i to najvećim dijelom u Hrvatsku, Sloveniju, Srbiju, Makedoniju, Crnu Goru i Zapadnu Evropu, kao i u preookeanske zemlje – Saudijsku Arabiju, Ameriku, Kanadu, Australiju i Irak.

OSNOVNI PODACI

Naziv:	MIRA akcionarsko društvo za proizvodnju keksa i srodnih proizvoda članica Kraš grupe
Grupa:	Članica Kraš grupe
Adresa:	Kralja Aleksandra 3, 79101 Prijedor
Telefon:	052/232-211
Telefaks:	052/232-888
Web:	www.mira.ba
Matični broj:	1430297
JIB:	4400674180007
PIB:	400674180007
Djelatnost:	10.72 (proizvodnja dvopeka i keksa, trajnih peciva i kolača)
Poslovni račun KM:	562-007-00000038-38 NLB banka, 161-045-00212200-48 Raiffeisen banka 552-000-16636592-85 Addiko banka
Devizni račun EUR:	BA395620078037077451 NLB banka, BA391611450000184384 Raiffeisen banka BA395520001663661419 Addiko banka

AKCIJE

MIRA a.d. članica Kraš grupe Prijedor je upisana u sudski registar kod Okružnog privrednog suda u Banjaluci u registarski uložak br.: 1-2454-00.

Visina osnovnog kapitala u KM:	18,473,634
Broj izdatih akcija:	18,473,634
Nominalna vrijednost akcije u KM:	1.00
Ukupan broj akcionara:	1,087
Oznaka i registarski broj emitenta kod Komisije za hartije od vrijednosti:	MIRA, 04-142-157
Oznaka emitenta u Centralnom registru hartija od vrijednosti:	MIRA-R-A

Deset najvećih akcionara Mire a.d. članice Kraš grupe :

Akcionar	% učešća u osnovnom kapitalu	% učešća sa pravom glasa
KRAŠ DD ZAGREB	76.09 %	76.09 %
PREF AD BANJA LUKA	9.99 %	9.99 %
FOND ZA RESTITUCIJU RS AD BANJA LUKA	5.05 %	5.05 %
DUIF MANAGEMENT SOLUTIONS - OAIF VIB FOND	3.23 %	3.23 %
JOKSIMOVIĆ DRAŽEN	0.28%	0.28%
JONAŠ BOJAN	0.18%	0.18%
PILINDAVIĆ VLADIMIR	0.17%	0.16%
VUKOJE JANKO	0.15%	0.15%
PAVLOVIĆ GORAN	0.11%	0.11%
RISOVIĆ SAŠA	0.08%	0.08%

U 2019. godini akcijama Mire a.d. članica Kraš grupe trgovalo se na Banjalučkoj berzi:

- kumulativna promjena službenog kursa za period od 01.01.2019 – 31.12.2019. godine je: 28.87%,
- ukupan promet je: 8,116,14 KM,
- prosječna cijena je: 0.5 KM,
- ponderisana prosječna cijena je: 0.5 KM.

Dobit Društva ostvarena u poslovnoj 2018. godini raspoređena je na zakonske rezerve, dividendu i neraspoređenu dobit, odnosno za razvoj i investicije.

UPRAVA DRUŠTVA

Članovi Upravnog odbora

do 11.12.2019. godine:

Zorka Bubalo – predsjednica

Ivanka Granić – član

Erna Hrnić – član

Marica Vidaković – član

Ankica Đurić – član

Sead Bešić – član

od 11.12.2019. godine:

Ivanka Granić – predsjednica

Erna Hrnić – član

Marica Vidaković – član

Zorka Bubalo – član

Sanda Gvero - član

Direktorica Društva: Marica Vidaković

**OSNOVNI PODACI I POKAZATELJI O POSLOVANJU
(FINANSIJSKI POKAZATELJI)**

Pokazatelji	Godina		Indeks 18/17
	2018.	2019.	
Proizvodnja (tone)	5,634	5,735	1.02
Prodaja (tone)	5,754	5,838	1.01
- tržište Bosne i Hercegovine (tone)	1,650	1,735	1.05
- inostrano tržište (tone)	4,104	4,103	1.00
Prihod od prodaje (KM)	22,103,164	23,367,186	1.06
EBITDA (KM)	3,072,372	3,224,316	1.05
Amortizacija (KM)	1,474,236	1,643,587	1.11
EBIT (KM)	1,598,136	1,580,729	0.99
Rashodi kamata (KM)	101,540	49,021	0.48
Dobitak prije poreza (KM)	1,496,596	1,531,708	1.02
Porezi iz dobitka (KM)	62,023	137,071	2.21
Odloženi poreski rashodi perioda	81,726	41,381	0.51
Neto dobitak (KM)	1,352,847	1,353,256	1.00
Prosječan broj zaposlenih	377	368	0.00
Ukupni prihodi (KM)	22,349,531	23,466,110	1.05
Ukupni rashodi (KM)	20,852,935	21,934,402	1.05
Poslovna aktiva(KM)	28,857,063	32,375,574	1.12
Stalna imovina (KM)	18,816,474	20,762,977	1.10
Tekuća imovina (KM)	10,040,589	11,612,597	1.16
Gotovinski ekvivalenti i gotovina (KM)	361,932	631,463	1.74
Poslovna pasiva (KM)	28,857,063	32,375,574	1.12
Kapital (KM)	22,370,337	23,403,571	1.05
Osnovni kapital (KM)	18,473,634	18,473,634	1.00
Rezerve (KM)	322,535	390,177	1.21
Neraspoređeni dobitak (KM)	3,574,168	4,539,760	1.27
Dugoročne obaveze (KM)	795,549	1,415,337	1.78
Kratkoročne obaveze (KM)	5,691,177	7,556,666	1.33
Pasivna vremenska razgraničenja (KM)	32,296	32,711	1.01

ZNAČAJNI DOGAĐAJI U 2019. GODINI

Na osnovu Odluke Skupštine akcionara, Upravni odbor Društva je na sjednici održanoj 14.05.2019. godine donio Odluku da se isplati dividenda iz dobiti ostvarene u poslovnij 2018. godini. Isplata dividende je počela 04.06.2019. godine akcionarima Društva po principu svakoj akciji isti nominalni iznos od 0.01 KM.

U 2019. godini, zajedno sa Gradom Prijedorom, Mira a.d. je bila sponzor klizališta u Prijedoru.

Zbog svog društveno odgovornog rada, koji se nastavlja iz godine u godinu, na tradicionalnoj manifestaciji „Izbor najuspješnijih u privredi Republike Srpske“ za 2018. godinu, koja je održana u martu 2019. godine, a koju organizuje Privredna komora Republike Srpske, Društvo je dobilo i posebnu nagradu „za doprinos u oblasti korporativne društvene odgovornosti u 2018. godini“.

PRODAJA

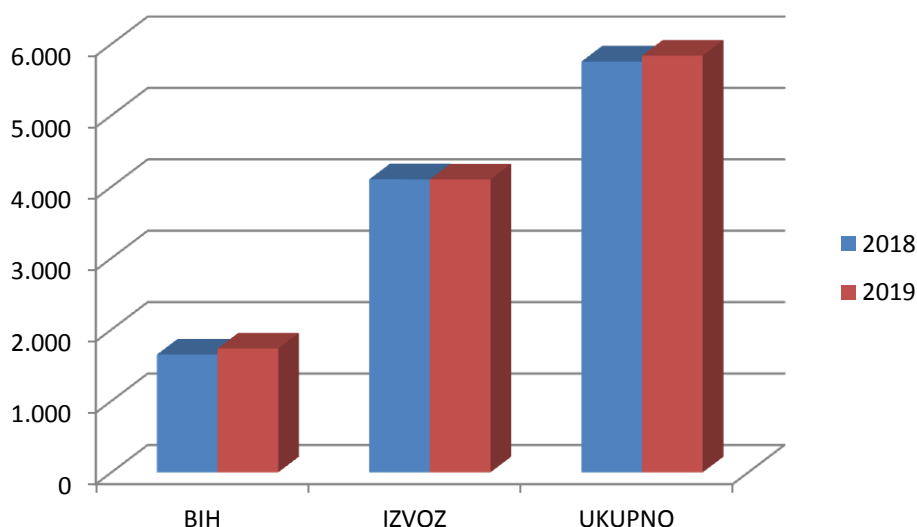
Mira a.d. članica Kraš grupe je u 2019. godini prodala 5,838 t gotovih proizvoda. Ostvarena prodaja na domaćem tržištu u 2019. godini je za 5,2% veća od ostvarene prodaje u 2018. godini, a izvoz u 2019. godini je na nivou ostvarenja u 2018. godini. Izvoz čini 70.3% ukupne prodaje.

Najznačajnija izvozna tržišta su: tržište Hrvatske, Prekomorja i Slovenije. Izvoz je povećan na tržištu Srbije za 74.4%, Makedonije za 18.5%, Zapadne Evrope 15.9%, Hrvatske za 4.3% i Jugoistočne Evrope za 1.6%.

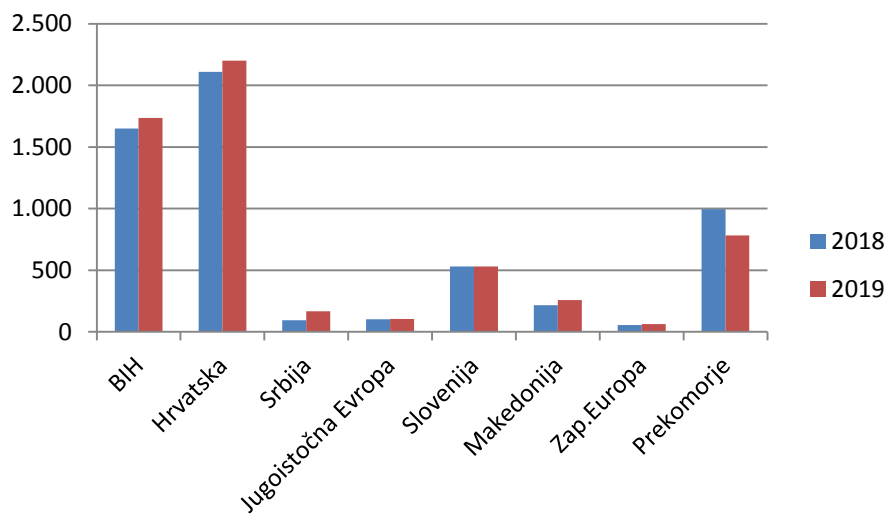
Prodaja po tržištima – količinski (t)

Tržište	Realizacija 2018.		Realizacija 2019.		Indeksi
	tone	str. u %	tone	str. u %	3/1
	1	2	3	4	5
BIH	1,650	28.70	1,735	29.70	105.18
IZVOZ	4,104	71.30	4,103	70.30	99.96
Hrvatska	2,109	36.60	2,200	37.70	104.33
Srbija	95	1.70	166	2.80	174.81
Jugoistočna Evropa	103	1.80	105	1.80	101.93
Slovenija	530	9.20	531	9.10	100.23
Makedonija	217	3.80	257	4.40	118.58
Zapadna Evropa	56	1.00	64	1.10	115.27
Prekomorje	996	17.30	781	13.40	78.41
UKUPNO	5,754	100.00	5,838	100.00	101.46

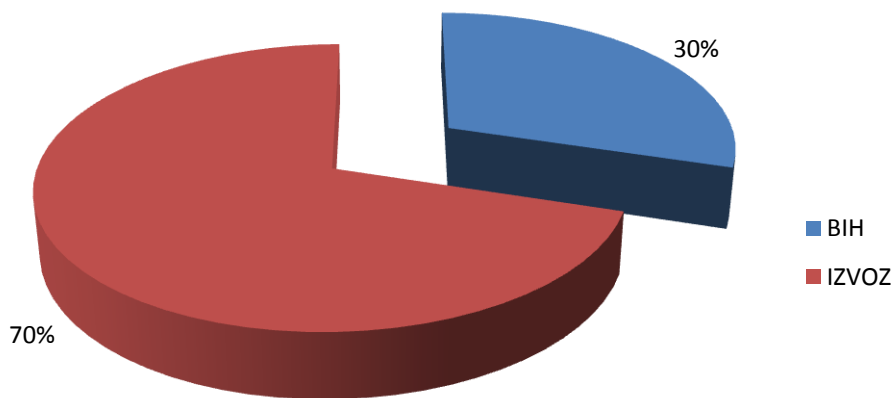
Prodaja (t)

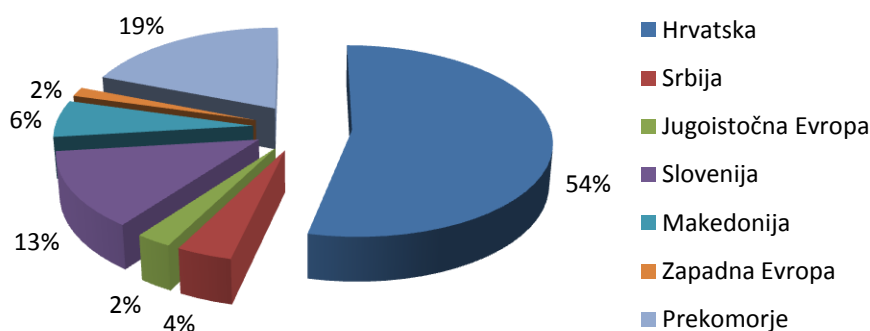
Prodaja po tržištima (t)

Učešće izvoza u 2019. god

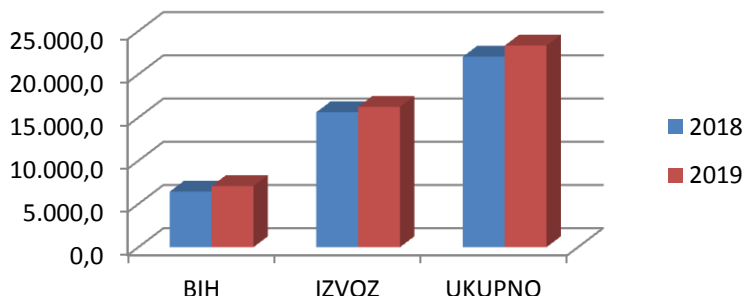
Struktura izvoza u 2019. godini

Prodaja po tržištima – vrijednost u KM

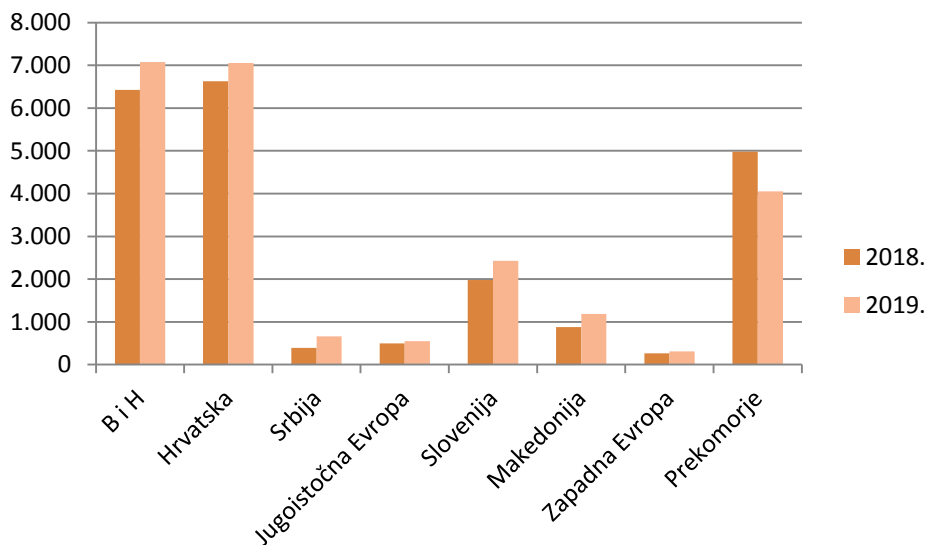
Tržište	Realizacija 2018.		Realizacija 2019.		Indeksi
	000 KM	str. u %	000 KM	str. u %	3/1
	1	2	3	4	5
B i H	6,425	29.00	7,079	30.40	110.17
Izvoz - ukupno	15,609	71.00	16,240	69.50	104.04
Hrvatska	6,625	30.10	7,054	30.20	106.48
Srbija	389	1.80	659	2.80	169.28
Jugoistočna Evropa	497	2.30	546	2.30	109.78
Slovenija	1,978	9.00	2,427	10.40	122.73
Makedonija	879	4.00	1,187	5.10	135.00
Zapadna Evropa	264	1.20	312	1.30	118.24
Prekomorje	4,977	22.60	4,055	17.40	81.47
UKUPNO	22,035	100.00	23,319	100.00	105.83

Prodaja u 000 KM

Realizacija na domaćem tržištu bilježi rast od 10,2 % u odnosu na 2018. godinu, a prodaja na inostranom tržištu rast od 4% u odnosu na 2019. godinu.

Prodaja po tržištima u 000 KM

PROIZVODNJA

Mira a.d. članica Kraš grupe je u 2019.god. proizvela 5,735 t gotovih proizvoda od čega 2,060 t keksa i 3,675 t vafla. U odnosu na 2018. godinu proizvodnja je povećana za 1.8 %

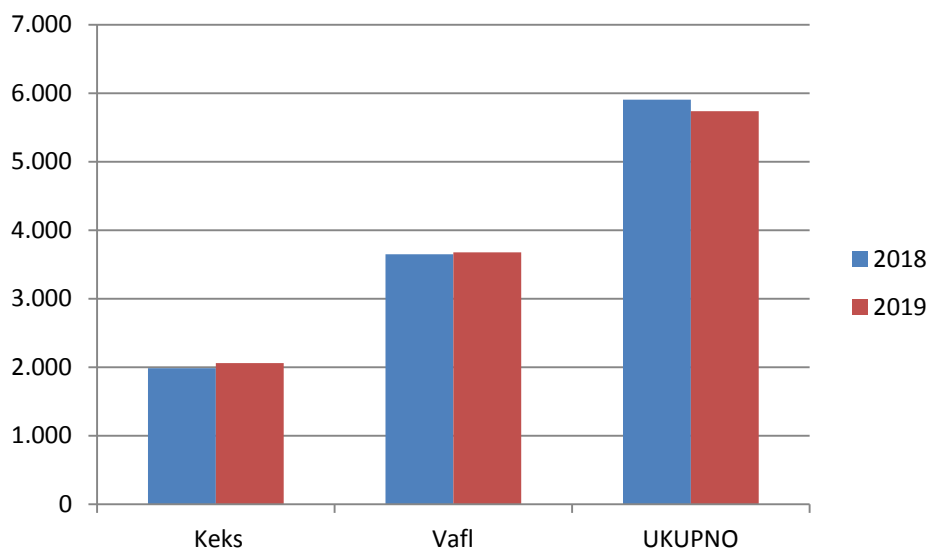
Proizvodnja keksa je u 2019. godini veća za 3.7% , a vafla za 0.7% u odnosu na 2018. godinu.

U pogonu vafla su dominirali proizvodi sa linije šupljeg vafla koja je radila u kontinuitetu, a značajna proizvodnja je bila i Kocke 38g, dok su se u pogonu keksa izdvojili Čajni kolutići i Kakao čajni kolutići raznih gramatura, a iza njih Lilly vanilin i Zlatka.

Proizvodnja po grupama proizvoda

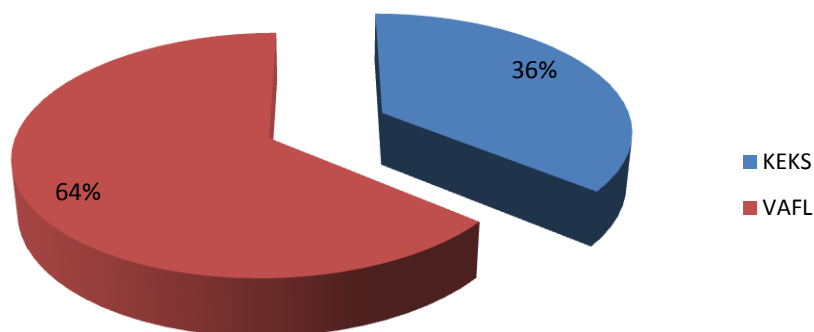
Grupa proizvoda	2018.		2019.		Indeksi 3/1
	tone	str. u %	tone	str. u %	
	1	2	3	4	5
Keks	1,986	35.24	2,060	35.92	1.04
Vafl	3,649	64.76	3,675	64.08	1.01
UKUPNO	5,635	100.00	5,735	100.00	1.02

Proizvodnja po grupama proizvoda

Od ukupno ostvarene proizvodnje u 2019. godini proizvodnja keksa čini 36%, a proizvodnja vafla 64%.

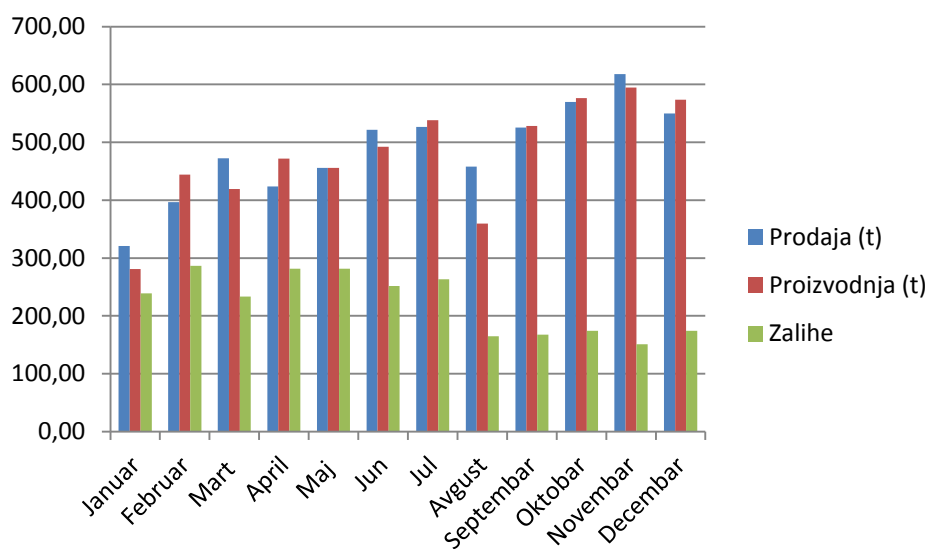
Učešće keksa i vafla u ukupnoj proizvodnji 2019. godini

Dinamika prodaje, proizvodnje i zaliha – količina u tonama 2019. godine

Mjesec	Prodaja (t)	Proizvodnja (t)	Zalihe
Januar	320.67	280.99	238.75
Februar	396.30	444.11	286.57
Mart	472.13	419.26	233.33
April	423.68	471.89	281.46
Maj	456.03	455.79	281.22
Jun	521.81	492.41	251.82
Jul	526.38	537.97	263.41
Avgust	457.95	359.47	164.79
Septembar	525.60	528.40	167.59
Oktobar	569.83	576.53	174.29
Novembar	618.05	594.50	150.74
Decembar	549.54	573.63	174.07
UKUPNO	5,837.97	5,734.95	

Dinamika prodaje, proizvodnje i zaliha (t)

POVEZANA LICA

Povezana pravna lica MIRA a.d. članica KRAŠ grupe su:

- KRAŠ d.d. Zagreb u čijem je većinskom vlasništvu (76.09%), kao i sa ostale članice KRAŠ grupe i Grupe PIVAC:
- Kraš trgovina d.o.o.Široki Brijeg, BiH,

-
- Kraš-trgovina d.o.o., Zagreb, Hrvatska,
 - Karolina d.o.o. Osijek, Hrvatska,
 - Krašcommerce d.o.o., Ljubljana, Slovenija,
 - Kraš Commerce d.o.o. Beograd, Srbija,
 - Kraškomerc KRAŠ dooel Skopje, Sjeverna Makedonija,
 - Sol Turism, Vrgorac, Hrvatska
 - PPK karlovačka mesna industrija d.d., Karlovac, Hrvatska,
 - Mesna industrija Vajda d.d., Čakovec, Hrvatska,
 - Mesna industrija Jastrebarsko d.o.o., Jastrebarsko, Hrvatska
 - Petra d.o.o., Dubrovnik, Hrvatska
 - Lumbago d.o.o., Zagreb, Hrvatska
 - Poliklinika Lumbago, Zagreb, Hrvatska
 - Mesna industrija Braća Pivac d.o.o., Čitluk, BiH,

Poslovni Odnosi između Društva i povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi, po tržišnim uslovima.

Između društva Mira a.d. Članica Kraš grupe i povezanih društava identifikovane su sljedeće skupine transakcija koje su se odvijale u periodu od januara do decembra 2019. godine:

- Prodaja konditorskih proizvoda;
- Nabava sirovina – Usluge centralne nabave;
- Plaćanje naknade za licencu;
- Zajmovi
- Ostale poslovne transakcije detaljnije su opisane u Napomenama uz finansijske izvještaje za 2019. godinu .

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Godina 2019. je obilježena aktivnostima na razvoju novih proizvoda i redizajnu ambalaže za postojeće proizvode

Novi proizvodi:

1. Domaćica extra choco 220g - pecivo potpuno preliveno tamnom čokoladom.
Pored novog okusa, Duštvo već proizvodi Domaćicu original 220g, Domaćicu retro 220g, Domaćicu original 2 x 220g – duo pack.
2. Frondi maxi kakao i mlijeko 250g - spoj tamnog vafl lista i bogate mliječne kreme, novi ukus na liniji šupljeg vafla, čime je proširena paltea proizvoda Frondi maxi, uz već postojeće okuse nougat, kakao, vanilija i limun.

INVESTICIONE AKTIVNOSTI U 2019. GODINI

Godina 2019. je bila u znaku investicionih ulaganja u rekonstrukciju objekta na Svalama i osavremenjavanja procesa proizvodnje. Ukupna vrijednost realizovanih i dogovorenih ulaganja je oko 5.000.000 KM.

Za rekonstrukciju objekta na Svalama uloženo je preko 2.500.000 KM. Od ukupnih ulaganja najznačajnija su:

- zamjena fasadnih limova,
- kompletna zamjena fasadne prozorske stolarije,
- izrada industrijskih podova u budućoj proizvodnoj hali, skladištu sirovina i pomoćnom skladištu gotove robe,
- kompletna rekonstrukcija i sanacija sanitarnih čvorova i garderoba za radnike,
- priprema i moleraj svih stropnih i zidanih površina,
- postavljanje nove LED rasvjete i kabliranje,
- postavljanje novih industrijskih sekcionijskih vrata na više lokacija,
- rekonstrukcije liftova,
- priprema terena i asfaltiranje putne komunikacije, izrada dijela vanjske hidrantske mreže, uređenje zemljanog platoa, sijanje parkovske trave i ukrasnog drveća.

Pored navedenih ulaganja Društvo je uložilo sredstva i u osavremenjavanje procesa proizvodnje što podrazumijeva:

- nabavku linije za čajna peciva,
- nabavku tunelske peći za liniju čajnih peciva,
- instaliranje cijevnog transporta kreme za liniju „frondi maxi“
- ugovorena isporuka vertikalne pakerice za pakovanje peciva u vrećice.

UPRAVLJANJE KVALITETOM

MIRA a.d. članica Kraš grupe je od 2006.g. integrisana u sistem upravljanja kvalitetom Kraš d.d. Zagreb prema normi ISO 9001, osiguravajući time dosljednost u izradi proizvoda i njihov standardni kvalitet.

U 2018.g. uspješno je izvršena certifikacija ove norme sa novim zahtjevima procesnog pristupa u poslovanju uz primjenu metoda za upravljanje rizicima, standardizacije unutrašnje i vanjske komunikacije, praćenja i mjerenja proizvoda i procesa, ocjenu djelotvornosti i mjera za poboljšanje – ISO 9001:2015.

U 2015.g. izvršena je implementacija zahtjeva međunarodne norme sigurnosti hrane IFS koji se odnose na sve proizvodne linije i kompletan asortiman proizvoda. Recertifikacija ove norme je i ove godine pokazala visok nivo ispunjenosti zahtjeva od 97,57%.

Vodeći računa o specifičnim zahtjevima i potrebama kupaca i njenih vjernih potrošača, za odabrane proizvode, 2016.g. su implementirani zahtjevi halal kvaliteta, koji su kao takvi dozvoljeni i ispravni za konzumaciju pripadnika islamske vjerske zajednice. Ove godine je izvršena recertifikacija ove norme za 33 proizvoda iz porodice Domaćica 220, Napolitanki 330g i Frondi maxi 250g.

Primjenom koncepta HACCP, zahtjeva norme sigurnosti hrane IFS te specifičnih zahtjeva Halal norme Mira ostvaruje bitne funkcije za sigurnost, kvalitet i povjerenje potrošača.

Naši proizvodi su izrađeni u kontrolisanim uslovima od kvalitetnih i zdravstveno ispravnih sirovina koje ne sadrže genetski modifikovane sastojke te su zaštićeni i upakovani u prikladne i prihvatljive ambalažne materijale za prehrambenu industriju. Prilikom izrade proizvoda odgovorno upravljamo aspektima životne sredine u cilju sprečavanja negativnih emisija u okolinu, poštujući zahtjeve ekološke dozvole i ostale važeće zakonske propise, racionalno koristeći sirovine i energente. Takođe, odgovorno se odnosimo prema svim vrstama otpada uz selektivan pristup i adekvatno zbrinjavanje.

Orijentacija proizvodnje kvalitetnog i sigurnog proizvoda, briga za životnu sredinu i racionalno korišćenje energenata daje nam konkurentsku prednost, stvara povjerenje kod poslovnih partnera i cjelokupne javnosti.

Integrirani sistem upravljanja kvalitetom je dokumentovan i transparentan i u svakom trenutku može pružiti dokaze o primjenjenim zahtjevima standarda sigurnosti i kvalitete proizvoda kao i zahtjeva zakonskih propisa. Sistem se kontinuirano nadzire i provjerava putem planova samokontrole, unutrašnjih provjera, provjere od strane procjenitelja iz Kraša, audite kupaca te nadzorne preglede vanjskih nezavisnih certifikacijskih tijela.

U sistemu se redovno prate i mjere definisani ciljevi poslovanja i pokazatelja kvaliteta bitni za ostvarenje očekivanja i zadovoljstva kupaca, potrošača i svih ostalih zainteresiranih strana. Pored ostvarenih ciljeva poslovanja u 2019.g., bitni pokazatelji proizvodnje kvalitetnog i sigurnog proizvoda kao i društvene odgovornosti Društva ogledaju se u tome da nije zabilježen ni jedan slučaj opoziva proizvoda zbog zdravstvene neispravnosti i sigurnosti proizvoda za zdravlje potrošača, ni jedna vanrendna situacija nekontrolisanih štetnih emisija u vazduh, vodu ili zemljište, ni jedna pritužba lokalnog stanovništva na aspekte životne sredine i ni jedan slučaj nekontrolisanog ili namjernog oštećenja ili onečišćenja proizvoda.

Mjerenje zadovoljstva kupaca i potrošača vrši se na nivou Kraš grupe.

Pokazatelj zadovoljstva potrošača Mirinih proizvoda ogleda se i u malom broju reklamacija na proizvode kojih je u 2019. godini bilo samo 9.

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Zahtjevi iz ekološke dozvole, koju Mira posjeduje još od 2008.g., podrazumijevaju praćenje stanja životne sredine kroz monitoring, odnosno periodična mjerenja kvaliteta vazduha, nivoa buke i kvaliteta otpadnih voda. U martu mjesecu ove godine je obnovljena i vrijedi narednih pet godina.

Sprečavanje rasipanja i smanjenje čvrstog otpada kroz selektivno odvajanje otpada, naročito opasnog otpada, su takođe zahtjevi ekološke dozvole.

Prema godišnjem planu u 2019.g. izvršeno je mjerenje:

-nivoa buke na dva mjerna mjesta (urađeni elaborati u februaru i novembru): izmjerene vrijednosti ekvivalentnog nivoa su ispod graničnih vrijednosti propisanih Pravilnikom o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma Sl.List SR BiH br.46/89.

-kvaliteta vazduha u životnoj sredini na lokalitetu na jednom mjernom mjestu (urađen elaborat u julu): srednje dnevne vrijednosti koncentracija sumpordioksida, azotdioksida, PM10, ozona i ugljenmonoksida su ispod granične i tolerantne vrijednosti vazduha za zaštitu zdravlja ljudi (Uredba o vrijednostima kvaliteta vazduha Sl.Gl. RS br.124/12) te ne predstavljaju opasnost po okolinu.

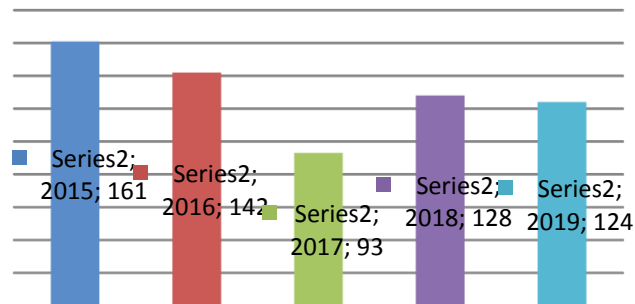
-emisija zagađujućih materija u vazduh iz postrojenja za sagorijevanje (urađen elaborat u februaru): izmjerene vrijednosti emisije gasova kotla zadovoljavaju granične vrijednosti emisije propisane Pravilnikom o mjerama za sprečavanje i smanjenje zagađivanja vazduha i poboljšanje kvaliteta vazduha Sl.gl. RS br.3/15 i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o mjerama za sprečavanje i smanjenje zagađivanja vazduha i poboljšanja kvaliteta vazduha Sl.gl. RS br. 51/15, 47/16

-kvalitet otpadnih voda na dva taložnika (u martu, junu, septembru i decembru) je u svim mjerenjima bio usklađen sa normama tabele 3 Pravilnika o uslovima ispuštanja otpadnih voda u javnu kanalizaciju (SL.gl. RS br. 44/01)

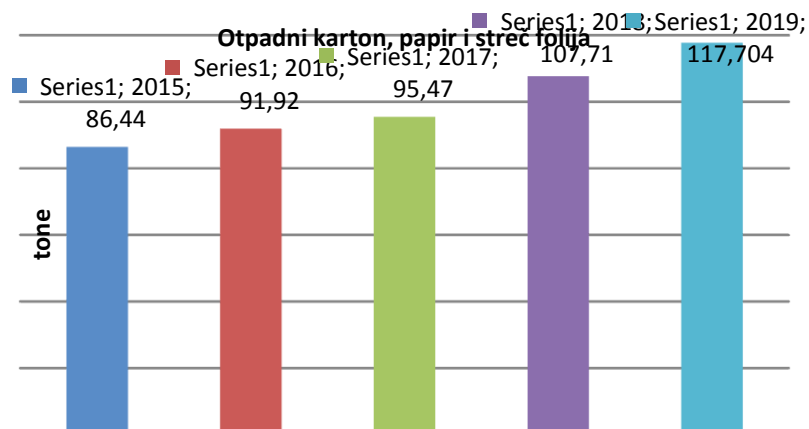
UPRAVLJANJE OTPADOM

Zbrinjavanje komunalnog otpada

Komunalni otpad u kontejnerima /7 m³

Zbrinjavanje komunalnog otpada vrši gradsko komunalno Preduzeće Komunalne usluge a.d. Prijedor.
Zbrinjavanje otpadnog papira i kartona

Iz grafičkog prikaza vidljiv je trend rasta ambalažnog otpada što je rezultat selektivnog odvajanja otpada odnosno odvajanja korisnog od komunalnog otpada. Navedeni otpad zbrinjava Preduzeće Ekomir d.o.o.Prijedor.

Zbrinjavanje opasnog otpada

Mira a.d. članica Kraš grupe iz svojih tehnoloških procesa selektuje i zbrinjava vrlo male količine opasnog otpada. U 2019.g. te količine iznosile su samo 230 kg, a u pitanju su akumulatori. Zbrinjavanje opasnog otpada izvršilo je Preduzeće C.I.B.O.S. Sarajevo.

POTROŠNJA ENERGENATA

Energija je ključna za poslovanje te znatno utiče na životnu sredinu, ekonomska i društvena pitanja u poslovanju Društva. Prevelika potrošnja energije može izazvati štete životnoj sredini i velike gubitke za širu društvenu zajednicu zbog trošenja prirodnih izvora i povećanja problema globalnog zagrijavanja i klimatskih promjena. Poboljšanjem energetske performansi dajemo pozitivan doprinos smanjenju trošenja izvora energije i ublažavanju njihovih štetnih posljedica upotrebe i potrošnje.

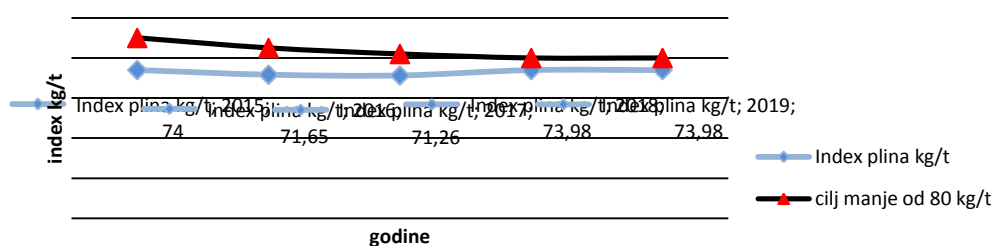
O pokazateljima zaštite životne sredine vođena je evidencija, izrađeni su svi relevantni izvještaji koji su dostavljeni mjerodavnim tijelima javne uprave i koji su time postali javni i dostupni na uvid svim zainteresovanim stranama.

Potrošnja energije u organizaciji odnosi se na potrošnju električne energije, plina i vode. Iskazuje se omjerom potrošnje energenata po toni gotovog proizvoda a prati se mjesečno kroz Izvještaje o praćenju postavljenih ciljeva i pokazatelja kvaliteta: potrošnja plina ispod 80 kg/t, električne energije ispod 330 kwh/t i vode ispod 2,9 m³/t gotovog proizvoda.

Plin

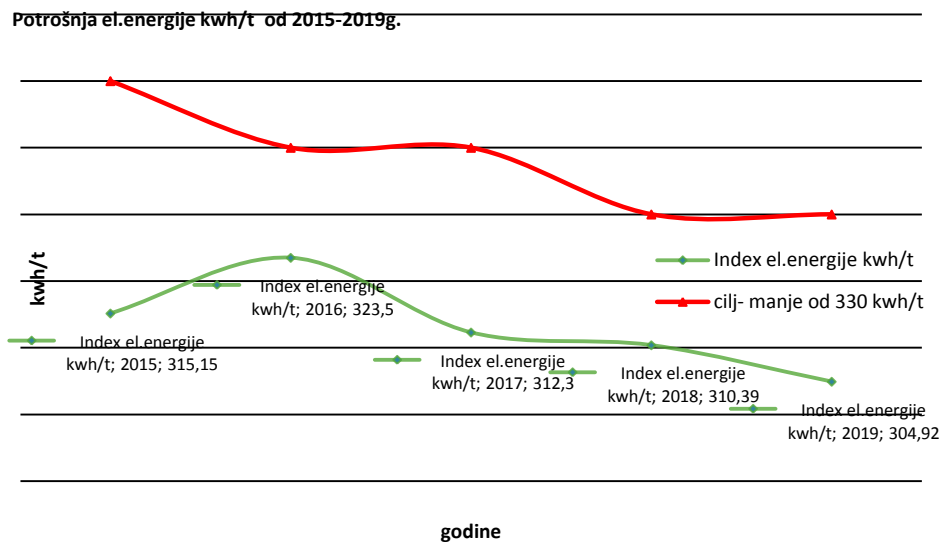
Postavljena vrijednost potrošnje plina je ostvarena i stvarna potrošnja je manja u odnosu na planiranu za 8,18 % a u odnosu na potrošnju u 2019.god. je manja za 0,70 %.

Potrošnja plina

Od 2015-2019.g. potrošnja plina ne prelazi 74 kg/t proizvoda. Ciljna potrošnja plina je od 2015.g., kad je iznosila 90 kg/t, u 2019.g. smanjena na 80 kg/t gotovog proizvoda.

Električna energija

Postavljena vrijednost potrošnje električne energije (330 kwh / t) je ostvarena i stvarna potrošnja je manja u odnosu na planiranu za 7,60 % a u odnosu na potrošnju u 2018.god. je manja za 1,76 %.

U posljednje četiri godine potrošnja el.energije ima trend opadanja.

U 2015.g. ciljna potrošnja je smanjena sa 380 na 350 kwh/t proizvoda, u 2016.g. i 2017.g. na 340 kwh/t a u 2018.g. i 2019.g. na 330 kwh/t gotovog proizvoda.

Voda

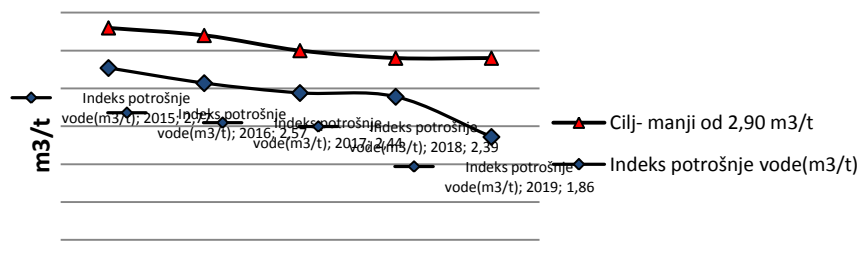
U toku 2019.god. potrošeno je 10622 m³ bunarske vode i 41 m³ gradske vode. Gradska voda je trošena za vrijeme pranja rezervoara i kratkotrajno zbog zastoja dozirne pumpe za hipohlorit.

Indeks potrošnje vode za 2019.god je za 22% manji u odnosu na indeks potrošnje za 2018. godine, što je ispod granice zadane operativnim ciljevima za 2019. godinu (2,9 m³/t).

Unazad pet godina potrošnja vode se kontinuirano smanjuje. Prelaskom kompresora na vazdušno hlađenje potrošnja vode u 2019.g je još dodatno smanjena na 1,86 m³/t proizvoda.

Ciljna potrošnja vode se takođe postepeno smanjivala od 2015.g. sa 3,3 m³/t gotovog proizvoda na 2,9 m³/t u 2019.g.

Potrošnja vode(m³/t) od 2015.-2019.g.

- Kvalitet vode

U toku 2019.god. urađeno je 3528 fizičko-hemijskih analiza i 78 mikrobioloških analiza. Na osnovu rezultata obavljenih laboratorijskih ispitivanja utvrđeno je da je VODA ZA PIĆE u toku 2019.god odgovarala Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće (SG RS 88/17 i SGBiH 40/10;30/12).

ZAPOSLENOST

Tokom 2019. godine, ljudski potencijali u svojim aktivnostima i djelovanjima bili su usmjereni na ostvarenje strateških ciljeva Društva, koji su operacionalizovani u izvršenim poslovima i radnim zadacima.

Sa 31.12.2019. godine u Miri a.d. članici Kraš grupe je bilo zaposleno ukupno 347 radnika (314 radnika na neodređeno vrijeme, 33 radnika na određeno vrijeme), što je u odnosu na 2018. godinu manje za 8,92%.

U toku godine radni odnos na neodređeno vrijeme zasnovalo je 8 radnika, a na određeno 43 radnika, s tim što je u toku godine prestao radni odnos za 10 radnika na određeno vrijeme.

Sa 31.12.2019. godine prestao je radni odnos za još 36 radnika na određeno vrijeme.

Radni odnos na neodređeno vrijeme radnicima je prestao iz slijedećih razloga:

- odlazak u penziju	15 radnika
- smrt radnika	1 radnik
- otkaz od strane radnika	16 radnika

Struktura zaposlenih radnika u Društvu u 2019. godini bila je sljedeća: VSS – 8,36%, VŠS – 2.89%, SSS – 31,41%, VKV – 7.20%, KV – 45.82%, PK – 0.86% i NK – 3.46%.

UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidljivosti finansijskih tržišta.

Tržišni rizik

- Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom prodaje na inostranom tržištu u stranim valutama prvenstveno USD. Što se tiče nabavke i prodaje u EUR-ima tu nema rizika s obzirom na fiksni odnos valuta KM i EUR.

Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti. U mjeri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni kurs kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

- Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospijevaju za naplatu u različito vrijeme ili u različitim iznosima.

Društvo je izloženo umjerenom kamatnom riziku jer ima dio obaveza na koje se obračunavaju kamate.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospijea. Društvo neprekidno procjenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promjena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik neispunjenja ugovornih obaveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti finansijski gubitak Društva. Izloženost društva kreditnom riziku i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni. Društvo je izloženo kreditnom riziku koji proizilazi uglavnom

iz potraživanja od kupaca. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na osnovu finansijskog položaja kupaca, a kada je potrebno, pribavljeno je osiguranje potraživanja garancijom.

Fer vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o fer vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocjeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku te vrijednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrijednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrijednosti po osnovu obezvrijeđenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrijednost. Fer vrijednost obaveza po kreditima procjenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Društvu na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata.

Ovako utvrđena fer vrijednost ne odstupa značajnije od vrijednosti po kojoj su iskazane obaveze po kreditima u poslovnim knjigama Društva. Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na zarade, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi i propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Iz ovog razloga, često se javljaju razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredaba što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola i pregleda od strane ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeća mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja transakcija od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa poreskim propisima Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina.

To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

PREDVIĐANJA I PLANOVI

Mira a.d. članica Kraš grupe Prijedor učestvuje kao potpuno integrisani subjekat u poslovnom sistemu Kraš grupe. Planirani su ambiciozni ciljevi čijom realizacijom se ostvaruju pretpostavke uspješnog poslovanja u 2020. godini.

Od planirane proizvodnje na proizvode pod logom Kraša odnosi se 3,798.47 t, pod logom Mira 1,907.76 t, pod logom Mira-Kraš 111.43 t te na PL proizvode 595.10 t.

Ciljevi poslovanja u 2020. godini su:

- povećanje proizvodnje i prodaje u odnosu na 2019. godinu;
- povećanje prihoda od prodaje u odnosu na 2019. godinu;
- finansijsko konsolidovanje poslovanja;
- povećanje efikasnosti poslovanja i produktivnosti rada;
- provođenje politike kvaliteta;

Glavni ciljevi poslovanja realizovaće se kroz:

- povećanje ukupne prodaje,
- povećanje prodaje na domaćem tržištu,
- proizvodnja prema revidiranom i redizajniranom asortimanu i razvoj novih proizvoda,
- unapređenje kvaliteta proizvoda,
- poboljšanje organizacije poslovanja,
- planiranje proizvodnje i nabave, te optimiranje zaliha radi usklađivanja zahtjeva tržišta i proizvodnih kapaciteta,
- kontinuirano provoditi investicijske aktivnosti u cilju osiguranja kontinuiteta u proizvodnji
- provođenje politike kvaliteta, održavanje i unaprijeđenje postavljenog sistema upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane u skladu sa normom ISO 9001:2015 kao i ispunjenje posebnih zahtjeva potrošača kroz potvrđivanje zahtjeva standarda IFS i HALAL.

MIRA
A.D. ZA PROIZVODNJU
KEKSA I SRODNIH PROJEVODA
ČLANICA KRAŠ GRUPE
PRIJEDOR UL. KRALJA ALEKSANDRA 111/1

Predsjednica Upravnog odbora:
Ivanka Granić, dipl. oec.

